

KONSTANTIN  
PRESLAVSKY  
UNIVERSITY  
SHUMEN



ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ  
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И  
ТЕХНОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ“

### КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

На специалност **Педагогика на обучението по изобразително изкуство**

**Област на висше образование:** 1. Педагогически науки  
**Професионално направление:** 1.3. Педагогика на обучението по  
**Образователно-квалификационна степен:** бакалавър  
**Професионална квалификация:** Учител по изобразително изкуство

Квалификационната характеристика на завършилите специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобили висше образование в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, както и учебният план, осигуряващ тяхната подготовка, са съобразени с Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист", Наредбите за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалности, Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, Наредба № 12 от 01.09.2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 Декември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 Февруари 2021г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, Национална квалификационна рамка на Република България, Национална класификация на професиите и длъжностите, Постановление №125 от 24.06.2002 г. за утвърждаване Класификатор на областите на висше образование и професионалните направления.(МТСП, 2010 г.).

## **I. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА**

### **1. Основна цел**

Главна цел на образователно-квалификационна степен “БАКАЛАВЪР” от професионално направление 1.3.ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ... и специалност “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” /ПОИИ/ е студентите да получат: цялостна фундаментална общотеоретична и практическа подготовка с необходимия обхват и обем задълбочени интегративни и интердисциплинарни знания в сферата на педагогическите, художественотворческите, естетическите, психологическите академични дисциплини.

### **2. Допълнителни цели**

Изграждането на широкопрофилни специалисти с професионални знания, умения и компетенции се обучават да преподават изобразително изкуство в училищна и извънкласна/ извънучилищна изобразителна дейност и други съвременни форми на обучението по изобразително изкуство, професионално да демонстрират художественотворческите си умения в различни институции.

### **3. Задачи**

**3.1.** Основна задача на тази специалност е да подготвя висококвалифицирани учители по изобразително изкуство във всички степени на СУ, в средните училища по изкуствата и специализираните паралелки по изобразително изкуство. Завършилите специалността могат да работят като учители по изобразително изкуство, история на изкуството и арт педагози по изобразително изкуство в образователна и неформална среда, ръководители на кръжоци, школи, курсове по изкуствата и др., да се реализират като творци в сферата на изобразителните изкуства.

### **3.2. Професионални умения и компетентности**

Специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство” е създадена в отговор на подчертаната необходимост от подготовката на висококвалифицирани учители по изобразително изкуство в страната и конкретно в Североизточна България.

### **3.3. Образователна среда**

Важен фактор е, че специалността е наследник на Висшия педагогически институт, който е с утвърдени традиции в сферата на подготовката на педагогически кадри, нужни за образованието на подрастващите.

Специалност “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” е в съответствие с мисията и задачите на Педагогическия факултет /ПФ/ и ШУ/, Правилници за устройство и дейността на ПФ и ШУ/.

## **II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ**

Компетенции на завършилите образователно-квалификационната степен „бакалавър“ студенти.

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 4	11.03.2024 г.	стр. 2 от 5
---	-----------	------------	---------------	-------------

Нивото на знанията на завършващите ОКС “бакалавър” трябва да е на равнището на най-новите форми и средства на изяви в областта на Педагогика на обучението по изобразително изкуства.

### **1. Област и обхват на знанията**

Завършилите образователно-квалификационна степен „бакалавър“, специалност “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” трябва да притежават интегративни и интердисциплинарни знания за:

- история, теория, педагогика, психология на изкуството и естетическа култура;
- за съвременните тенденции на развитието на изобразителното изкуство – Българско изкуство, Европейско, Световно изкуство;
- за усвояване на основни знания и умения за видовете изобразителни изкуства и жанровото им разнообразие;
- фундаментални въпроси за същността на естетическите дисциплини /Естетика, Основи на художественото творчество, и др./;
- фундаментални въпроси за същността на Теорията и Методиката на обучението по изобразително изкуство в началното училище, СУ и специализираните училища;

### **2. Област и обхват на уменията**

- умения в областите на основните видове изобразителни изкуства - Рисуване, Живопис, Графика, Скулптура, Декоративно-приложни изкуства и съвременни форми на визуалните изкуства /хепънинг, пърформанс и др.;
- усвояват основни знания и умения в отделните жанрове на изобразителните изкуства;
- развиват комуникативни и практически знания за работа в образователна среда.

### **3. Компетентности /знания и умения, прилагани в практиката/**

Компетентностите, които развиват завършилите специалността са свързани с знания и умения за преподаване на изобразително изкуство, история и теория на изкуството, работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда. Свързани са с възпитателна работа, взаимоотношения с ученици и преподавателски колектив, работа с родители и семейства. Насочени са към развитие на способности свързани с дигитална компетентност, умения за учене и работа в екип. Към развиване на мотивация за творческа изява и личностна реализация, както и развиване на качества като креативност, творческо мислене и проектиране на задачи чрез използване на нестандартни техники и материали за работа.

Освен развиване на умения и знания за творческо изразяване, практическите компетенции разширяват формирането на творческа култура, изграждане на естетически критерии.

#### **3.1. Личностни компетентности**

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 4	11.03.2024 г.	стр. 3 от 5
---	-----------	------------	---------------	-------------

- да разбират основните факти, понятия, категории, принципи, закономерности и форми, които имат приложение в областта на изобразителното изкуство;
- да умеят да комуникират и да предават в ясна и разбираема форма своите идеи, решения и изисквания в процеса на педагогическото общуване с учениците, родителите, своите колеги и др.;
- да събират, да анализират и да интерпретират информация, която е необходима за управление на образователно-възпитателния процес;
- да спазват общочовешките ценности и етичните норми по време на образователно-възпитателния, изобразително-творческия процес;
- да овладяват нови знания и да повишават непрекъснато своята квалификация в светлината на идеите на продължаващото обучение.

### 3.2. Професионални компетентности

- умеят професионално да планират, да организират, да анализират и да управляват образователно-възпитателната, изобразително-творческата дейност с учениците от всички степени на средното училище;
- умеят да демонстрират елементите от техниките и технологиите на основните изобразителни изкуства, които са регламентирани от учебните програми за съответните класове;
- правилно да подбират средствата и методите на обучение, обема и интензивността на изобразителната дейност като ги съобразяват с възрастовите особености на учениците;
- умеят да прилагат диагностичните процедури за оценяване на резултатите от изобразителната дейност на учениците (рисуване, живопис, графика, история на изкуството и др.); анализират резултатите от контрола на критериите и показателите, за диагностика на детската изобразителна дейност и да информират родителите и педагогическия колектив за положителните промени и негативни тенденции;
- умеят да планират, да организират и да провеждат масови културни прояви – пленери и изложби, посещения в галерии и музей;
- умеят да прилагат мултипрофесионален подход в работата си и при работа в екип;
- участват в научно-приложни и художественотворчески изследвания и проекти.

Изискванията на Националната квалификационна рамка са съгласно чл. 42, ал. 2 на Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и чл. 3а на Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител" (Обн. ДВ. бр.89 от 11 Ноември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 Декември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 Февруари 2021г.

### III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите специалността “Педагогика на обучението по изобразително изкуство” с ОКС “бакалавър” могат да бъдат назначавани на следните длъжности:

- учители по изобразително изкуство, история на изкуството, дизайн, мода, текстил, декоративно-приложни изкуства и др. във всички степени на българското училище, в коледите, частните училища и детско-юношеските школи, галеристи, графични дизайнери и др;
- арт-педагози чрез изобразително изкуство в социални центрове за подкрепа на личностно развитие като: дневни центрове за деца и възрастни с увреждания; центрове за

Квалификационна характеристика на специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“	Издание 1	Редакция 4	11.03.2024 г.	стр. 4 от 5
---	-----------	------------	---------------	-------------

ресоциализация и социална интеграция за хора с увреждания; центрове за обществена подкрепа; домове за стари хора; институции за отглеждане и възпитание на деца в риск; домове за деца и младежи с умствена изостаналост; защитени жилища; центрове за настаняване от семеен тип, и др.;

- възпитатели в учебни заведения и центрове за подкрепа на личностно развитие, както и за деца и ученици със специални образователни потребности;
- да организират допълнителни дейности или занимания по интереси свързани с използването на изобразителното изкуство с цел подкрепа на личностното развитие на деца и възрастни при сътрудничество с основните образователни институции и социални центрове за подкрепа;

#### **IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“ ПО СПЕЦИАЛНОСТ „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО“**

Придобиване на степента с четиригодишен курс на обучение – 8 семестъра, кредити - 250, редовна форма на обучение, съгласно приложения учебен план.

**ДИПЛОМИРАНЕ** при условията, регламентирани от Правилника за структурата и организацията на учебния процес в ШУ “Епископ Константин Преславски”.

– осъществява се в два варианта:

**Първи вариант 1.** Държавен изпит – писмен и държавен практико-приложен изпит.

**Втори вариант 2.** Защита на дипломна работа и държавен практико-приложен изпит.

#### **V. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

- Да продължи образованието си в ОКС „магистър“ при ОКС „бакалавър“;
- Да получи второ или ново висше образование;
- Да участва в различни форми на продължаващо образование, образование през целия живот;
- Да бъде обучаван в сродни университети в рамките на Европейски съюз по програма Еразъм+.

Квалификационната характеристика е актуализирана на заседание на КС протокол № КД-01-08/11.03.2024 г.